Dosarul nr. 4-25159797-12-4-13112025 (4-2934/2025)

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

18 decembrie 2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

în componenţă:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Ialanji Arina

grefier Zaharov Mariela

a examinat în şedinţă de judecată publică cauza contravenţională în privinţa lui **BOTNARI Maria**, născută la *****, cetăţean al Republicii Moldova, IDNP *****, domiciliată în mun. Chișinău, loc. *****,

- în comiterea contravenţiei prevăzute la art. 63 alin. (1) Cod Contravenţional al Republicii Moldova, şi

a c o n s t a t a t:

Că ***BOTNARI Maria****, născută la *****, cetăţean al Republicii Moldova, IDNP *****, domiciliată în mun. Chișinău, loc. *****,* nu a îndeplinit obligațiile de întreținere, educare și instruire a copilului său minor *****, fapt prin care ultimul absentează orele școlare și refuză categoric de a studia.

Astfel, acțiunile lui Botnari Maria au fost calificate de agentul constatator în baza art. 63 alin. (1) din Codul Contravențional.

Procesul contravențional, pornit în privința lui Botnari Maria în baza prevederilor art. 395 alin. (1) din Codul Contravențional, a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată.

Agentul constatator Mîndrescu Alexandru, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat, fapt pentru care în baza art. 455 alin. (2) și (3) din Codul Contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Persoana în privința căreia a fost întocmit proces-verbal Botnari Maria, a declarat că nepotul său refuză să frecventeze școala.

Studiind complet şi obiectiv materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează ca fiind dovedită integral vina lui Botnari Maria în faptul că a comis neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligațiilor de întreținere, de educare şi de instruire a copilului, adică în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod Contravențional al R.Moldova, și acest fapt se dovedește prin următoarele.

În sensul art. 462 alin. (5) din Codul contravențional, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe una din aceste două soluții:

a) încetarea procesului contravențional; sau

b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Conform art. 7 din Codul Contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul Contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art.10 din Codul Contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Potrivit art.458 alin.(1) din Codul Contravențional, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

Verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Astfel, procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 și art. 445 din Codul contravențional.

Potrivit art.440 alin. (1) Cod Contravențional, Constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În accepțiunea art. 425 alin. (3) și (4) din Codul Contravențional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită.

La fel, în temeiul art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Astfel, legiuitorul a instituit obligația încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind obligatorie întrunirea cumulativă a 2 condiții: a constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului Contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de § 2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, (Zilliberberg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Anghel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurata în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În ședință s-a constatat că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI06 459540 din 05 noiembrie 2025, Botnari Maria este învinuită că nu a îndeplinit obligațiile de

întreținere, educare și instruire a copilului său minor *****, fapt prin care ultimul absentează orele școlare și refuză categoric de a studia.

Astfel, acțiunile lui Botnari Maria au fost calificate de agentul constatator în baza art. 63 alin. (1) din Codul Contravențional.

Potrivit prevederilor art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

Procesul contravențional, pornit în privinţa lui Botnari Maria în baza prevederilor art. 395 alin.(1) din Codul Contravențional, a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată.

Prin urmare, instanța de judecată constată că prin procesul-verbal cu privire la contravenție, s-a stabilit că anume Botnari Maria, în calitate de părinte nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului minor, pentru care inacțiuni și necesită să fie sancționată conform prevederilor art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, acțiuni/inacțiuni considerate drept faptă contravențională.

Astfel, instanţa conchide că, vinovăția acesteia se confirmă și prin ansamblul probelor aflate în dosar și cercetate în ședința de judecată și anume: conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 459540 din 05 noiembrie 2025; demersul Administrației Complexului Educațional Trușeni din 15 octombrie 2025; proces-verbal privind actele de constatare din 05 noiembrie 2025 (Botnari Maria); raport emis de OSS al SP-5 al IP Buiucani, inspector superior, Mîndrescu Alexandru din 05 noiembrie 2025.

Așadar, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanţele de drept descrise, instanța de judecată constată astfel că Botnari Maria corect şi întemeiat a fost identificată ca o persoană care în calitate de părinte, nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de educare şi de instruire a copilului minor, din care cauză şi va fi recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

La aplicarea sancțiunii contravenționale, instanța de judecată ține cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei, cât şi de circumstanţele atenuante şi cele agravante.

Conform art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Drept circumstanţe ce ar atenua răspundere făptuitorului, instanța reține lipsa de date privind tragerea anterioară la răspunderea contravențională, iar careva circumstanţe care ar agrava răspunderea contravenientului, instanța de judecată, nu stabileşte.

În aşa fel, cu referire la cele enunţate supra şi luând în consideraţie că vinovăţia lui Botnari Maria în săvârşirea contravenţiei precizate în procesul-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI06 459540 din 05 noiembrie 2025, este dovedită pe deplin, instanţa de judecată consideră raţional ca acesteia să i se aplice o sancţiune pecuniară în concordanţă cu acţiunile sale contravenţionale şi potrivită cu gravitatea contravenţiei săvârşite şi a cărei mărime va fi prevăzută de respectiva norma materială contravenţională.

În conformitate cu prevederile art.art.32, 34, 41, 462 Cod Contravenţional al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se recunoaşte vinovată **BOTNARI Maria** în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) al Codului Contravenţional al RM.

Se stabileşte contravenientei **BOTNARI Maria** sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 10 *(zece)* unităţi convenţionale, ce constituie 500 *(cinci sute*) lei.

Se informează contravenienta **BOTNARI Maria** că, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

Se avertizează contravenienta **BOTNARI Maria** că dacă ea nu va achita amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientei de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu: a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăşi limita maximă a sancţiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravenţională sau de prezentul articol; b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an; c) muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convenţională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore; d) arest contravenţional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unităţi convenţionale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricţiile prevăzute la art. 38 alin. (4).

Hotărîrea este cu drept de recurs în termen de 15 zile în Curtea de Apel Centru prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei
judecătorul Ialanji Arina

Copia corespunde originalului

Hotărîrea a devenit definitivă (executorie) la „____”_____

Judecător Ialanji Arina